

Písňe: 25 (1-4), 673, 685.

1. čtení: Ž 37, 1-9

3. čtení (poslání): Ko 4, 5-6

2. čtení (základ kázání): Mt 5, 5

Blaze tichým, neboť oni dostanou zemi za dědictví.

Ježíš blahorečí, žehná těm, kdo jsou tišší... Ale kdo to jsou ti tiší? Možná si představíme lidi zakřiknuté, zastrčené někde stranou, plné nejistoty a třeba i strachu se projevit. Takovou vlastnost asi nepovažujeme za příliš žádoucí. Spíš naopak. Ostré lokty a schopnost prosadit se, to bývá ceněno dokonce často i od těch, kterým je tím ubližováno. Snad je jim líto, že také nejsou tak silní a bezohlední, ale už jim třeba nedojde, že pravidla mohou být úplně jiná.

Požehnaní spojené s tichostí se objevuje v Bibli poměrně často. Například v žalmech: *Ztiš se před Hospodinem a čekej na něj*, nebo: *Jen umlkní před Bohem, duše má*, a v dalším žalmu: *Ztišením se sluší tebe chválit, Bože*. Prorok Izajáš mluví o služebníkovi Hospodinovu, který jako beránek vedený na porážku *zůstal němý, ústa neotevřel*.

Také Ježíš vede na cestu tichosti, když řekl: „Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce, a naleznete odpočinutí svým duším.“ Apoštol Pavel zahrnul tichost mezi dary Ducha svatého.

Je vidět, že v Bibli čteme o tichosti v jiném smyslu, než je běžně zvykem tomu rozumět. Především není vynucená jinými, ale zvolená tím tichým. Žalmista se neztišuje před svévolníky, ale před Hospodinem. A Pán Ježíš zve k tichosti laskavě, beze stopy násilí a tlaku. Jaký by to také mělo smysl?

Slovo v původním textu, přeložené jako tichost, tichý má širší význam. Nejde jen o ztlumení zvuku. Znamená také mírnost, skromnost, laskavost. Můžeme domýšlet ještě dál – kdo chce naslouchat, ztichne. Kdo se neztiší, neuslyší. A takové je ztišení žalmistů před Bohem – ztišují svou duši, aby mohli slyšet. Zájemem o Boží slovo chváli Hospodina. To je opravdová pokora, která je funkční, je touhou a snahou po poznání Božího slova.

Tichý člověk stojí v pokoře před Bohem. A pak také v otevřenosti k ostatním lidem, v ochotě pochopit druhého, nebo ho alespoň přijmout v jeho jinakosti. Tichost a pokora nesedí někde v koutě, ale hledá smíření, je-li možné, obrací se k druhým vlídností. To není pasivita ani odstrčenost. Pokorní lidé neusilují o moc nad jinými, nemusí být nutně na výsluní. Nemusí být první a nejhlasitější v hovoru. Netouží ovládat jiné. Ale to neznamená, že do vlády věcí veřejných nemluví. Je-li třeba, tak mluví a jednají, třeba i hlasitě, ale ne v sobeckém zájmu. Jednají pro spravedlnost, pro druhé, kteří byli někým utlačeni nebo jsou ohroženi.

Pán Ježíš oslavil tichost a povzbudil k vstřícnosti, pokoře a sebeovládání. Ale nemlčel, když byli jiní utlačováni a ponižováni. Veřejně vystupoval a mluvil se zákoníky a představiteli lidu. Dovedl je tvrdě soudit, nazvat i slepými vůdci, nebo dokonce plemenem zmijím.

Ale Ježíš věděl, co mu bylo svěřeno, jak ta moc vypadá, proto ji neužíval pro svůj vlastní prospěch, pro zvýšení svého jména. Jen proto, aby zvěstoval pravdu Božího království, toho, co známe z přikázání a přitom je to jednoduše vysloveno v požadavku lásky k Bohu a k bližnímu.

Nebyl zaslepen svou nadřazeností, stával se služebníkem druhých. Tak i učil – kdo chce být největší, ať slouží druhým.

Tichost se neprojevuje nahlas – to samozřejmě nejde. A přeci je slyšet. Slyší ji Pán, vždyť ví, kdo mu chce naslouchat. Tam je také slyšet jeho hlas. A to je hlavní důvod k tichosti – aby byl slyšet hlas Boží. A když tiší naslouchají Bohu, pak jakoby mluvili. A ještě víc, oni dostávají zemi do vlastnictví.

Když se vedly spory a války o země, tak to vždy provázelo mnoho řečí a hluku. Pak i násilí a zabíjení. Zájem o země a vládu nad jinými vždy měli a mají ti hluční, silní a bezohlední. My si v těchto dnech připomínáme konec strašné války. Jsou chvíle, kdy je jistě třeba povstat i se zbraní – toho, doufám, budeme ušetřeni, ale třeba ne potřeby zdvihnout hlas proti lži a bezpráví. Ovšem ne pro ovládnutí jiných a pro svůj zisk. Bývá to potřeba spíše výjimečná a jistě ne vyhledávaná.

Ale Pán dává zemi těm, kdo po ní snad ani netouží. Kdo nejednají zjišně. Kdo jsou ochotni něco udělat i bez vidiny odměny. Prostě jsou tiší. Jsou klidní a bez nároků, kde jiní křičí a snaží se něco utrhout pro sebe. Budou vlastnit nějakou zemi?

V příslibu země můžeme tušit království nebeské – tedy život s Bohem v plnosti života, který nekončí, života v Boží lásce. Ale to začíná už tady, na této zemi a v tomto životě. Přátelé spolu dovedou mluvit, ale víc než přátelé dovedou spolu i mlčet. Ono i mluvit spolu znamená často se ztišit, nejen ve slovech, ale i v myšlence, aby mohla v srdci zaznít myšlenka druhého. Tak se obrací žalmista k Hospodinu, tak to máme dělat také. Ale můžeme a máme být podobně vstřícní k druhým lidem.

Je dobré mlčet, aby druhý mohl promluvit. Je lepší mlčet spolu, abychom mohli spolu slyšet Boží hlas.

Pane, prosíme tě, uč nás poslouchat tvůj hlas a nesnažit se dávat za něj svůj vlastní. Nauč nás naslouchat jiným lidem, ať se nesnažíme navzájem překřičet, ale slyšíme společně tvé slovo.

Amen